

KOHTUOTSUS

Eesti Vabariigi nimel

Kohtuasja number	2-06-11282
Otsuse tegemise aeg ja koht	27. oktoober 2008, Jõhvi
Kohus	Viru Maakohus
Kohtunik	Johannes Külaots
Kohtuasi	NŠ hagi AŠ vastu elatise suurendamise nõudes.
Kohtuistungi toimumise aeg	20. oktoober 2008.a.
Menetlusosalised	Hageja: NŠ (IK xx, elukoht: xx,xx) Marko Tiirik (volikrija alusel)
	Hageja esindaja: AŠ (IK xx,xx, elukoht xx,xx))
	Kostja:

Resolutsioon

1. Natalja Špilka hagi rahuldada.
2. Suurendada Kohtla-Järve Linnakohtu xx.xx.xx kohtuotsusega nr. xx AŠ NŠ kasuks tütre KŠ (sünd. xx.xx.xx) ja poja AŠ (sündinud xx.xx.xx) ülalpidamiseks välja mõistetud elatist.
3. Välja mõista AŠ (ik xx, elukoht: xx,xx) NŠ (IK xx, elukoht: xx,xx) kasuks elatis tütre KŠ (sünd. xx.xx.xx) ülalpidamiseks alates 30.03.2006.a. kuni 31.12.2006.a. summas 1 500.- (üks tuhat viissada) krooni kuus ning alates 01.01.2007.a. summas 1 800.- (üks tuhat kaheksasada) krooni kuus, kuid mitte vähem, kui Perekonnavalitsusega kehtestatud alammäär ühe lapse kohta kuus, kuni tütre KŠ (sünd. xx.xx.xx) täisealiseks saamiseni, s.o. xx.xx.xxa.
4. Välja mõista AŠ (xx, elukoht: xx,xx) NŠ (IK xx, elukoht: xx,xx) kasuks elatis AŠ(sündinud xx.xx.xx) ülalpidamiseks alates 30.03.2006.a. kuni 31.12.2006.a. summas 1 500.- (üks tuhat viissada) krooni kuus, alates 01.01.2007.a. kuni 31.12.2007.a. 1 800.- (üks tuhat kaheksasada) krooni kuus, ning alates 01.01.2008.a. summas 2 175.- (kaks tuhat ükssada seitsekümmend viis) krooni kuus, kuid mitte vähem, kui

Perekonnaseadusega kehtestatud alammäär ühe lapse kohta kuus, kuni AŠ (sündinud xx.xx.xx) täisealiseks saamiseni, s.o. xx.xx.xx.a.

- 5. Otsus elatise väljamõistmise osas kuulub täitmisele viivitamatult. Kohtuotsuse täitmisel arvestada AŠ poolt elatisena tasutud summasid.**
- 6. Välja mõista AŠ riigilõiv 1 250.- (üks tuhat kakssada viiskümmend) krooni riigituludesse.**
- 7. Riigituludesse mõistetud summad kuuluvad tasumisele Rahandusministeeriumi arveldusarvele nr 221023778606 Swedpangas (Hansapank), või arveldusarvele nr 10220034796011 SEB Pangas, viitenumber 2900078583, hiljemalt 20 päeva jooksul kohtuotsuse jõustumisest arvates.**
- 8. Toimetada kohtuotsuse ära kiri menetlusosalistele kätte TsMS § 313 ettenähtud korras ning kui see ei anna tulemusi, siis toimetada kohtuotsuse ära kiri menetlusosalistele kätte TsMS § 315 ettenähtud korras.**

Edasikaebamise kord

Menetlusosalised võivad esitada otsuse peale apellatsioonkaebuse. Apellatsioonkaebuse võib esitada vahetult Tartu Ringkonnakohtule, aadressil Kalevi 1, 50050 Tartu, 30 päeva jooksul, alates otsuse apellandile kättetoimetamisest, kuid mitte hiljem kui viie kuu möödumisel Viru Maakohtu kohtuotsuse avalikult teatavastegemisest. Tartu Ringkonnakohtus võib apellatsioonkaebuse lahendada kirjalikus menetluses, kui kaebuses endas ei taotleta selle lahendamist istungil.

ASJAOLUD

NŠ esitas 30.03.2006. a Viru Maakohtule maksekäsu kiirmenetluse avaldused võlgniku AŠ vastu elatise nõudes alaealiste laste KŠ (sünd. xx.xx.xx) ja AŠ (sündinud xx.xx.xx) ülalpidamiseks, kogusummas 3000.- krooni kuus ning menetluskulude tasumiseks. Viru Maakohus rahuldab 07.04.2006.a. määrustega maksekäsu kiirmenetluse avaldused ja tegi võlgnikule makseettepanekud. Võlgnik AŠ esitas 04.05.2006.a Viru Maakohtule vastuväited maksekäsu kiirmenetluses.

Viru Maakohtu 05.05.2006.a kohtumäärustega anti maksekäsu kiirmenetluses olevad nõuded üle hagi menetlusse.

Hagiavalduse kohaselt lahutati poolte abielu 24.09.1996. Abielust on sündinud tütar KŠ (sünd. xx.xx.xx) ja poeg AŠ (sündinud xx.xx.xx). Kohtla-Järve Linnakohtu xx.xx.xx kohtuotsusega on kostjalt välja mõistetud elatis alaealiste laste ülalpidamiseks summas 550.- krooni kuus lapse kohta, kokku 1 100.- krooni.

Hageja esindaja esitas 08.03.2007 kohtusse hagi kostja vastu elatise väljamõistmise nõudes ja palub välja mõista elatis 3 000.- krooni kuus, so. 1 500.- krooni kuus iga lapse kohta.

20. aprillil 2007 kostja poolt esitatud vastuses kostja hagi ei nõustunud ja palus jätta hagi rahuldamata. Kostja väitel täidab ta laste ülalpidamiskohustust Kohtla-Järve Linnakohtu xx.xx.xx kohtuotsuse alusel. Kostja väitel on tema ülalpidamisel veel tema tütar MŠ (sündinud xx.xx.xx) kes hagi rahuldamisel satub halvemasse olukorda, kui tema lapsed KŠ ja AŠ. Kostja sissetulekud moodustavad 5 000.- krooni kuus. Sellest lähtuvalt palus kostja jätta hagi rahuldamata.

14. jaanuaril 2008 esitas hageja kohtule taotluse hagi suurendamiseks, paludes välja mõista elatis lapse AŠ ülalpidamiseks alates 01.01.2008 summas 2 175.- krooni.

17. oktoobril 2008 esitas kostja avalduse 20.10.2008 kohtuistungi edasilükkamiseks seoses töölähetusega.

KOHTUISTUNG

20. oktoobri 2008.a. kohtuistungil esitas hageja avalduse, milles palus tsiviilasi läbi vaadata ilma kostja osavõtuta. Avalduse kohaselt teatas kostja talle telefoni teel, et ei kavatse kohtuistungile ilmuda, kuna töötab Valgas. Hageja palus hagi rahuldada alates hagi esitamisest 30.03.2006, Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud alammääras kuni laste K ja A täisealiseks saamiseni. Kuna tütar K sai täisealiseks xx.xx.xx.a., siis palub hageja elatis välja mõista kuni selle kuupäevani, sest hagi oli kohtule esitatud 30.30.2006 (maksekäsu kiirmenetluse avaldus, mis läks üle hagimenetluse).

Kostja kohtuistungile ei ilmunud, 17.10.2008 esitas kostja avalduse kohtuistungile edasilükkamiseks seoses töölähetusega. Kostja on kohtukutse kätte saanud isiklikult 20.06.2008, mis leiab kinnitust allkirjaga.

KOHTUOTSUSE PÕHJENDUSED

Kohus, tutvunud hagiavaldusega ning uurinud tsiviilasja toimikus olevaid dokumentaalseid tõendeid leidis, et hagiavaldus on põhjendatud osaliselt ja kuulub rahuldamisele osaliselt.

PkS § 48 ja 50 lg 1 järgi on vanematel õigus ja kohustus lapse eest hoolitseda ning vanemate õigused ja kohustused lapse suhtes on võrdsed.

PkS § 60 lg 1 kohaselt on vanem kohustatud ülal pidama oma alaealist last. PkS 61 lg 2 kohaselt elatis lapsele määratakse kindlaks igakuise elatusrahana lähtudes kummagi vanema varalisest seisundist ja lapse vajadustest. PkS § 61 lg 4 kohaselt ei või igakuine elatisraha ühele lapsele olla väiksem kui pool Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud kuupalga alammäära. Lähtuvalt 2006. aastal kehtinud Vabariigi Valitsuse kehtestatud kuupalga alammäära (3 000 krooni) ei või väljamõisteta elatis ühele lapsele olla väiksem kui 1 500 krooni, 2007.a. kehtinud kuupalga alammäära (3 600 krooni) ei või väljamõisteta elatis ühele lapsele olla väiksem kui 1 800 krooni. Lähtuvalt käesoleval aastal kehtivast Vabariigi Valitsuse kehtestatud kuupalga alammäära (4 350 krooni) ei või väljamõisteta elatis ühele lapsele olla väiksem kui 2 175.- krooni.

KŠ ja AŠ sünnitunnistustest (t.l. 61, 63) nähtub, et NŠ ja AŠ on KŠ ja AŠ vanemad. Kohtla-Järve Linnakohtu xx.xx.xx kohtuotsuse (tl. 60) kohaselt on kostjalt välja mõisteta elatis alaealiste laste KŠ ja AŠ ülalpidamiseks summas 550.- krooni kuus lapse kohta, kokku 1 100.- krooni. Rahvastikuregistri 24.10.2008 väljavõtte kohaselt elavad KŠ ja AŠ hageja NŠ juures.

Laste elukoht hageja juures tähendab seda, et hageja peab laste elu igapäevaselt korraldama ning omama selleks ka hädavajalikke rahalisi vahendeid. Perekonnaseaduse mõttest tulenevalt tuleb elatise väljamõistmisel lähtuda eelkõige lapse huvidest. Samas tuleb arvestada ka sellega, et füüsiline isik, kes saab kohtuotsuse alusel PkS § 61 järgi elatist, maksab elatiselt tulumaksuseaduse § 12 lg 1 p 7 ja § 19 lg 1 kohaselt tulumaksu.

Kostja hageja ei nõustunud (t.l. 70), kuid samas ei ole kostja esitanud tõendeid, et esineks PkS § 61 lg 6 p 1, 2 märgitud asjaolud või muud olulised põhjused elatise vähendamiseks alla miinimummäära. Kostja ei ole esitanud hagimenetluse käigus tõendeid oma sissetulekute kohta (kostja esitas töötasutõendi maksekäsu kiirmenetluse raames, tl. 23), mis tõendaksid, et kostjal puudub võimalus elatis maksmiseks seadusega ettenähtud määras.

Kohus ei tuvastanud asjaolusid, mis võimaldaksid elatise väljamõistmise kostjalt alla PkS § 61 lg 4 nimetatud suuruse.

Kostja kohtuistungile ei ilmunud, esitades 17.10.2008 avalduse (tl.103) kohtuistungil edasilükkamiseks seoses töölähetusega. Hageja poolt 20.10.2008 kohtuistungil esitatud avalduse (tl. 104) kohaselt töötab kostja Valgas. Kohus on seisukohal, et pidevat töötamist teises Eesti Vabariigi linnas, käesoleval juhul Valgas, ei saa arvestada töölähetusena. Kuna kostja on kohtukutse kätte saanud 20.06.2008 isiklikult, siis leiab kohus, et kostja taotlus kohtuistungil edasilükkamiseks ei ole põhjendatud. Kostjal oli piisavalt aega (4 kuud), et lahendada tööandjaga küsimus kohtuistungile ilmumise võimalikkuse kohta.

PkS § 70 mõttest tulenevalt tuleb kohtu poolt määratud elatis välja mõista alates elatisehagi esitamisest. Hagi on kohtule esitatud 30.03.2006.a.

Alates 14.05.2004. a kehtima hakanud PkS § 61 lg 4 redaktsiooni kohaselt igakuine elatusraha ühele lapsele ei või olla väiksem kui $\frac{1}{2}$ Vabariigi Valitsuse kehtestatud kuupalga alammäära. Sellest tulenevalt on hagejal õigus nõuda kostjalt elatist vastavalt seadusele. Sellest lähtuvalt rahuldab kohus hagi ning kostjalt kuulub hageja kasuks väljamõistmisele elatis tütre KŠ(sünd. xx.xx.xx) ülalpidamiseks alates 30.03.2006.a. kuni 31.12.2006.a. summas 1 500.- krooni kuus ning alates 01.01.2007.a. summas 1 800.- krooni kuus, kuid mitte vähem, kui Perekonnaseadusega kehtestatud alammäär ühe lapse kohta kuus, kuni KŠ täisealiseks saamiseni, s.o.xx.xx.xxa. ja poja AŠ (sündinud xx.xx.xx) ülalpidamiseks alates 30.03.2006.a. kuni 31.12.2006.a. summas 1 500.- krooni kuus, alates 01.01.2007.a. kuni 31.12.2007.a. 1 800.- krooni kuus ning alates 01.01.2008.a. summas 2 175.- krooni kuus, kuid mitte vähem, kui Perekonnaseadusega kehtestatud alammäär ühe lapse kohta kuus, kuni AŠ täisealiseks saamiseni, s.o. xx.xx.xx.a.

TsMS § 123 alusel tsiviilasja hinna arvestamisel võetakse aluseks hagi esitamise aeg. Hagi esitati kohtule 30.03.2006. a. TsMS § 129 lg 2 alusel seadusest tuleneva ülalpidamiskohustuse täitmise üle peetava vaidluse nõude üle on hagi hinnaks nõutavate maksete kogusumma, kui mitte suurem kui hagi esitamisele järgneva 9 kuu eest saadav summa. Käesoleva hagi puhul on hagi hinnaks 17 100 krooni (3000-1100=1900; 1 900 x 9=17100). RLS § 22 lg 1 p 2 alusel hageja on vabastatud riigilõivu tasumisest elatisehagi esitamisel. Seega kuulub kostjalt väljamõistmisele 1 250.- krooni riigilõiv riigituludesse.

Kohus, hinnanud esitatud tõendeid kogumis, leiab, et on põhjendatud, et muuta Kohtla-Järve Linnakohtu xx.xx.xx kohtuotsusega nr. xx välja mõistetud elatise suurust.

Hagi rahuldatakse hagiavalduses märgitud ulatuses ülaltoodud põhjendustel ja õiguslikel alustel PkS § 61, § 70 lg 1, TsMS § 162 lg 1, § 434, § 442, § 452, § 467, § 468 lg 3, § 632 järgi.

Kohtunik: /allkiri/

Ärakiri õige.
Johannes Külaots
Kohtunik